

anbragt uden for hjemmet.« Det fremgår endvidere, at »f.eks. har vi med anbringelsesreformen, som blev vedtaget i december, sikret, at der stilles større krav til kommunens sagsbehandling og oplysning af sagen, at barnet inddrages mere, at barnet kan klage over både anbringelsestypen og anbringelsesstedet – helt ned til børn på 12 år, hvor grænsen tidligere var 15 år – at barnet eller den unge får ret til at udtale sig til børn og ungeudvalget, inden der træffes afgørelse, og at der gives bedre mulighed for gratis advokatbistand.«

Socialministerens talepapir kan ses på alm. del – svar på spm. 8 (2. samling).

3.3 Politiets medvirken ved gennemførelsen af en tvangsfjernelse af børn

Tilsynet har stillet følgende spørgsmål til justitsministeren:

»Ministeren bedes redegøre for reglerne for politiets medvirken ved gennemførelsen af en tvangsfjernelse af børn fra hjemmet, herunder om der er regler for, at politiet skal optræde i civilt.«

Justitsministeren har svaret følgende: »Det følger af lov om social service § 48, stk. 1, at kommunerne fuldbyrder afgørelser om tvangsfjernelse af børn. Efter vejledning nr. 4 af 16. januar 2002 om særlig støtte til børn og unge, der er udstedt i medfør af loven, kan kommunerne anmode politiet om bistand hertil. Det fremgår af vejledningen, at gennemførelse af tvangsmæssige foranstaltninger, herunder tvangsfjernelse, skal ske på en måde, der belaster barnet eller den unge mindst muligt, og at der skal udvises så meget hensynsfuldhed og skånsomhed som muligt i det enkelte tilfælde. I tilfælde, hvor der er behov for at bede om politiets bistand, kan kommunerne efter vejledningen anmode om, at politiet ikke optræder i uniform eller anvender uniformerede tjenestekøretøjer, hvis dette ud fra en konkret vurdering må anses at være en fordel.«

Svaret kan ses på alm. del – svar på spm. 11 (2. samling).

4. Høring om brug af tvangsfiksering på psykiatriske afdelinger

Baggrund

Tilsynet har i de seneste par år haft sager, der drejede sig om enkelte patienter, der har været

tvangsfikseret i længere perioder. Tilsynet besluttede på baggrund af disse sager og kritikken fra Europarådets menneskerettighedskommissær i rapporten om Danmark af 8. juli 2004 af brugen af længerevarende tvangsfikseringer at holde en høring om emnet.

Tilsynet holdt den 27. oktober 2004 høringen om brug af tvangsfiksering på psykiatriske afdelinger.

Målet med høringen var at se på nogle af de problemstillinger, der kan være i forbindelse med brugen af tvangsfiksering på psykiatriske afdelinger, især brugen af længevarende tvangsfikseringer, få bud på mulige alternativer og få indsigt i erfaringer fra udlandet.

Til at belyse disse emner havde tilsynet bl.a. inviteret Europarådets menneskerettighedskommissær, patientrådgiver Henry Sørensen, Finn Graa Jacobsen fra SIND og psykiatrioverlæge Kristen Kistrup fra H:S.

Konklusionen på høringen blev bl.a., at tilsynet på baggrund af høringen ville fortsætte de politiske drøftelser.

Referatet kan ses på alm. del – bilag 46 (1. samling).

5. Opfølgning på årsberetninger fra de lokale psykiatriske patientklagenævne for 2004

Det følger af lov om frihedsberøvelse og anden tvang i psykiatrien § 39, stk. 1, at de lokale psykiatriske patientklagenævne hvert år skal offentliggøre en beretning om deres virksomhed. Det følger samtidig af forarbejderne til den seneste ændring af loven, at det forudsættes, at bl.a. § 71-tilsynet bliver gjort bekendt med årsberetningerne.

Tilsynet har igen i år drøftet årsberetningerne. Det har givet anledning til, at tilsynet har bedt Nordjyllands, Frederiksborg og Ringkjøbing Statsamter om en nærmere redegørelse for den relativt lave fremmødeprocent for patientrådgiverne i klagesagerne for nævnene. Statsamterne har over for tilsynet redegjort for forskellige initiativer, der skal øge mulighederne for patientrådgivernes deltagelse i patientklagenævnsmøderne. Nordjyllands Statsamt vil f.eks. se på nævnets mødetidspunkter, og Frederiksborg Statsamt vil holde et møde med patientrådgiverne der for at drøfte problemstillingerne.